

L

Livojoki Ry

TOIMINTAKERTOMUS 2024

Juomijärvien luonnontalouden yhteistyöhanke

Kuva: Suomen Metsäkeskus

JÄRVIÄ JOKIA ERÄMAATA NELJÄN HANKKEEN VUOSI

Livojoki Ry:n hallitus 4.1.2025

Puolesta

Seppo Ortia

Seppo Ortia

Tulevaisuus Livon vesillä

Johdanto

Kolmannella toimintavuodellamme on käynnistynyt neljä eri hanketta

Vuonna 2021 aloitettu Juominginojan luonnonhoitohanke on edennyt toteutukseen yksityisillä ja valtion valuma-alueilla. Yksityisalueiden toteutuksesta vastaa Suomen Metsäkeskus ja valtion alueesta Metsähallituksen Metsätalous Oy.

Taimenkannan elvytyshanke käynnistyi Lapin Ely-keskuksen rahoittamana jatkona edellisen vuoden esisuunnitteluhankkeelle.

Vedenalainen kamerahanke käynnistyi heinäkuussa Iijoki-sopimuksen kautta Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen avustuspäätöksellä.

Hankkeemme ovat edistäneet yhteistä toimintaa eri hankkeiden kanssa vesistöalueella valuma-alueet mukaan lukien.

Vuoden aikana olemme oppineet muiden toimijoiden näkemyksistä ja löytäneet itsellemmekin aiheita uusille aloitteille. Vesistön elämä on luontokokonaisuus, mistä olemme saaneet oppia omista toimistamme ja muista vesistöalueista.

Juominginoja

Pohjois-pohjanmaan ELY-keskuksen rahoittama yksityisalueiden suunnittelu eteni rinnakkain Metsätalous Oy:n vastaavan kanssa. Metsäkeskus otti tehtäväkseen neuvottelut yksityisalueista keväällä 2023. Vuoden 2024 aikana syntyneiden urakasopimusten mukaan työt alkavat vaiheittain vuosien 2025-26 aikana. Tällöin päästään neuvottelemaan itse puron kunnostuksesta, missä tarjoutuu myös kyläläisille tilaisuus osallistua koulutukseen ja talkootöihin.

Nuorunkajoki - aloitusvaihe

Suomen Metsäkeskus kutsui yksityisten valuma-alueiden omistajat tiedotustilaisuuteen 28.6.2024 Ryttingissä. Mukana olivat Sarajärven kalastuskunta ja Iijoki-sopimuksen edustaja. Alue on varsin mittava, sillä Nuorunkajoen valuma-alue on 11781 ha. Yksityisiä maanomistajia on 277. Tiloja omistavat Metsähallituksen lisäksi 6 rahastoa ja osakeyhtiötä. Maatalousmaaksi luokiteltavaa aluetta on n. 1 % kokonaisalasta.

Taimenkannan elvytyshanke

Vuoden 2023 esisuunnittelun jälkeen pääsimme ohjausryhmässä yksimielisyyteen kaksivuotisesta hankkeesta, jolle Lapin ELY-keskus myönsi avustuksen 25.1.2024.

”Tavoitteena on yhdessä muiden toimijoiden kanssa määritellä luontaisen taimenkannan tila ja lisääntymisen ekologiset perusteet. Hanke pohjautuu Ely-keskuksen rahoittamaan esiselvitykseen, Lapely 2006/23, jossa on kuvattu nelivuotinen ohjelma”.

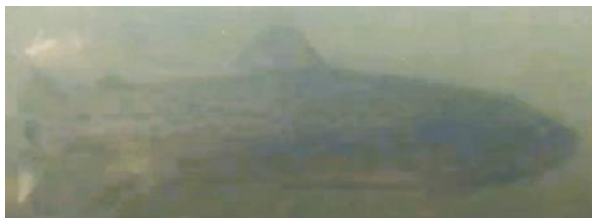
Työ tilattiin Osuuskunta Kala- ja Vesistö tutkimus Vesi-Visiolta.

Yhteistyöprojektin päällikön työ tilattiin Erä-Ohto Oy:ltä.

Vuoden 2024 työraportissa on kuvattu vesistöä laajalti ja taulukoitu kevään koekaslastuksen ja syksyn kutupesälaskennan tulokset. Raportissa on sopimuksemme mukaan myös asiantuntija-arvioita kutualueista. Havaintojen perusteella voidaan nyt todeta, että Livojoessa ja sen sivujoissa elää luontaisia taimen- ja harjuskantoja.

Kirjanpitokalastajia oli 18. Lämmin alkukesä keskeytti kalastuksen, mistä johtuen Lapin Ely-keskus myönsi lisäajan taimenten pyynnille syyskuun loppuun asti.

Kynkäältä ja Hillinkoskelta raportoitiin istutuskaloja suurempia taimenia, joista osa saattavat olla ylisiirrettyä. Harjuksia oli suurin osa. Yläkosken kameralla bongattiin yksi puolimetrisen naarastaimen uimassa Livojärveltä alas jokeen ja takaisin järveen.

Vedenalaisen kameran taltioima taimen

Kirjanpitonäyte Pitkäkoskelta

Vedenalainen kameravalvonta

Iijoki-sopimus päätti tukea hanketta, jolle Pohjoi-Pohjanmaan ELY-keskus myönsi rahoituksen 30.7.2024. Upea suoritus, jonka ansiosta kamera asennettiin paikalleen 15.8! Vaikeakulkuisessa maastossa saatiin toimimaan myös aurinkosähköjärjestelmä, jonka toimitti SunShine Developmet Oy Espoo:sta. Kamerajärjestelmän toimitti niinkään vuokrasopimuksella Kala- ja Vesitutkimus Oy Klaukkalasta. Saksalaisen I AM HYDRO GmbH:n ratkaisu löydettiin Laukaan Capeenpuron toteuttajalta. Asennuksessa ja ylläpidossa Posiolaisten apu oli ratkaisevassa asemassa. Livojärven asukkaalta tilattiin Kuljetus- ja materiaali kustannukset kattava osuus hankkeeseen.

Haemme Livojärveltä jokeen vaeltavia taimenia. Yksi löytyi. Kamera on nyt talvisäilössä ja asennetaan toukokuussa heti, kun kelit sallivat.